

Sygn. akt I C 526/19

Dnia 4 października 2019r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Grażyna Poręba

Protokolant: sekr. sąd. Urszula Bodziony - Mróz

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2019r. w Nowym Sączu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w G.

przeciwko S. P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego S. P. na rzecz powoda (...) S.A.

z siedzibą w G. kwotę 4.507,55 zł (cztery tysiące pięćset siedem złotych pięćdziesiąt pięć groszy) z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 4.442,71 zł (cztery tysiące czterysta czterdzieści dwa złote siedemdziesiąt jeden groszy) od dnia 14 listopada 2018 roku do dnia zapłaty i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 64,84 zł (sześćdziesiąt cztery złote osiemdziesiąt cztery grosze) od dnia 20 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego S. P. na rzecz powoda (...) S.A.

z siedzibą w G. kwotę 968 zł (dziewięćset sześćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z:

1) (...)

2) (...)

Dnia 4 października 2019r.

Sędzia:

Sygn. akt I C 526/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 października 2019r.

Powód (...) S.A. w G. w pozwie z dnia 20 grudnia 2018r. domagał się zasądzenia od pozwanego S. P. kwoty 4.507,55 zł. z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 4.442,71 zł. od dnia 14 listopada 2018r. do dnia zapłaty, i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 64,84 zł. od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że wierzytelność wynika z zawartej przez strony umowy pożyczki z dnia 20 lutego 2018r. w wysokości 3.000 zł. Oprócz kapitału pozwany był zobowiązany do zapłaty opłaty przygotowawczej w kwocie 450 zł, i administracyjnej w kwocie 2.100 zł. Umowa została wypowiedziana w dniu 30 października 2018r. a na żądanie pozwu składają się należność główna w łącznej kwocie 4.442,71 zł. (w tym kwota pożyczki 2.530,21 zł., opłata przygotowawcza

337,50 zł., opłata administracyjna 1.575 zł.) oraz skapitalizowane odsetki umowne naliczone od dnia wypłaty pożyczki do dnia 30.10.2018r. w kwocie 33,41 zł. i odsetki karne w kwocie 31,43 zł.

Pozwany S. P. w sprzeciwie od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniósł o oddalenie powództwa. Zarzucił brak legitymacji czynnej powoda, biernej pozwanego, nieistnienie roszczenia, brak wymagalności roszczenia, brak wykazania roszczenia co do zasady i wysokości. W piśmie procesowym z dnia 22 lipca 2019r. wskazał, iż powód wykorzystał jego niewiedzę w zakresie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, obciążył go drastycznie wysokimi opłatami dodatkowymi w postaci opłat. Zakwestionował ważność umowy pożyczki, wskazał, iż nie miał wpływu na treść umowy, jej postanowienia dotyczące opłat administracyjnej i przygotowawczej stanowiących 85 % kwoty pożyczki nakładają na pozwanego obowiązek spełnienia świadczenia rażąco wygórowanego i nie służącego tym celom jakie wskazała druga strona umowy. Pozwany powołał się na treść art. 384 § 1 k.c., art. 385¹ k.c. wskazując, iż umowa jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego z uwagi na zastrzeżenie dla przedsiębiorcy rażąco nieekwiwalentnych świadczeń kosztem konsumenta.

Pozwany wskazał także na nieścisłości zawarte w umowie a dotyczące wskazania dwóch różnych stop procentowych odsetek umownych 7 i 10 % co powinno skutkować zastosowaniem sankcji kredytu darmowego. Nadto nie sposób ustalić kto udzielił pełnomocnictwa osobie, która zawarła umowę pożyczki, dalej twierdził, że powód nie udowodnił, iż umowa została wypowiedziana, nie wskazał okoliczności faktycznych i nie udowodnił roszczenia.

Powód złożył pisma procesowe z dnia 13 czerwca 2019r. i 6 sierpnia 2019r. ustosunkowując się do zarzutów sprzeciwu i pisma pozwanego z dnia 22 lipca 2019r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony łączyła umowa pożyczki nr (...), zawarta w dniu 20 lutego 2018r. umowa została zawarta w formie pisemnej, pozwany złożył podpis pod dokumentem umowy a w imieniu powoda umowę zawarła osoba upoważniona do zawierania umów pożyczek na podstawie pełnomocnictwa z dnia 26.10.2016r.

Pozwany otrzymał pożyczkę w wysokości 3.000 zł., na okres do 27 lutego 2020r. Z tytułu udzielenie pożyczki był zobowiązany do zapłaty opłaty przygotowawczej w kwocie 450 zł. i administracyjnej za obsługę pożyczki, ustanowienie zabezpieczeń, wycenę ryzyka, utrzymanie baz danych z kwocie 2.100 zł. Oprocentowanie pożyczki wynosiło 7 % a łącznie kwota odsetek umownych w okresie trwania umowy miała wynosić 223,63 zł. Całkowity koszt pożyczki obejmujący odsetki i koszty wynosił 2.773,63 zł. Wysokość samych pozaodsetkowych kosztów pożyczki 2.550 zł. łącznie zobowiązanie do spłaty wynosiło 5.773,63 zł. Pożyczkobiorca winien spłacać pożyczkę w 24 ratach po 240,56 zł. miesięcznie. Umowa pożyczki została wypowiedziana pismem z dnia 30 października 2018r. z uwagi na brak spłaty dwóch rat. Wcześniej bo pismem z dnia 28 września 2018r. pozwany został wezwany do zapłaty zaległości wówczas wynoszącej 489,76 zł., również po wypowiedzeniu umowy powód wezwał pozwanego do zapłaty całego już zadłużenia a więc kapitału pożyczki z wszystkimi dodatkowymi należnościami

Pisma były kierowane na adres pozwanego wskazany w umowie i nadal aktualny.

/dowód: umowa pożyczki k. 23-25, wezwania i wypowiedzenie umowy k. 26-28, pełnomocnictwo k. 42, harmonogram spłaty k. 43-44, śledzenie przesyłek k. 45-47 /

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów przedłożonych przez powoda, które nie budzą wątpliwości sądu co do ich autentyczności. Na ich podstawie ustalono sposób i warunki zawarcia umowy, harmonogram spłat. Powód wykazał fakt zawarcia umowy, jej wypowiedzenie, wysłanie pisma do pozwanego, także informowanie go o zaległościach. Nie budzi wątpliwości, iż w imieniu powoda pożyczkę podpisała osoba w sposób należyty umocowana do tego typu czynności. Powód wykazał istnienie zobowiązania i jego wysokość. Przedłożona umowa pożyczki jest jasna, czytelna, zawiera wszystkie niezbędne elementy umów zawieranych z konsumentem, jednoznacznie określa także wysokość stopy procentowej pożyczki, wynosi ona 7 % i nie wiadomo dlaczego pozwany ma wątpliwości odnośnie wysokości tejże stopy, w umowie przytoczono jedynie, iż odsetki nie będą wyższe od odsetek maksymalnych za

opóźnienie, które w dacie zawarcia umowy wynoszą 10 % . Pożyczkodawca nie posługuje się w umowie dwiema stopami tylko jedną w wysokości 7 %.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione częściowo.

Umowa pożyczki została zawarta z konsumentem w dniu 20 lutego 2018r. W dacie zawarcia umowy obowiązywały przepisy ustawy o kredycie konsumenckim z 22 maja 2011r. Poza sporem pozostaje, że powód jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej m.in. w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych a pozwany jest konsumentem.

Pozwany nie podnosił, iż wysokość roszczenia została nieprawidłowo określona z powodu niezaliczenia dokonanych przez niego wpłat. Już w dniu 28 września 2018r. pozwany zalegał z zapłatą dwóch kolejnych rat pożyczki i w następnym miesiącu umowa została wypowiedziana o czym pozwany został powiadomiony. Wszelkie zarzuty dotyczące braku legitymacji czynnej czy biernej, nieudowodnienia wysokości roszczenia, faktu zawarcia umowy, braku pełnomocnictwa są chybione i gołosłowne, nie znajdują żadnego uzasadnienia. Powód dochodzi zapłaty pozostałych należności z tytułu kapitału, kosztów pozaodsetkowych i odsetek kapitałowych, umownych ale za okres do wypowiedzenia umowy co wyraźnie podkreśla w pozwie (do 30.10.2018r.), oprócz tego skapitalizowanych odsetek karnych za opóźnienie już od dnia wymagalności roszczenia. Ma prawo powód domagać się także odsetek od zaległych odsetek od dnia wytoczenia powództwa.

Zarzuty pozwanego, co do możliwości pobierania opłat administracyjnej i przygotowawczej, twierdzenia, iż mają one na celu obejście obowiązujących przepisów o odsetkach maksymalnych a opłata ta jest zawyżona, sprzeczna z dobrymi obyczajami i zasadami współżycia społecznego oraz prowadzi do wyzysku jest chybiony.

Nie ulega wątpliwości, iż sąd może a nawet powinien dokonywać oceny postanowień umów podlegających przepisom z zakresu stosunków konsumenckich, pod względem ich zgodności z prawem, w szczególności ich oceny z punktu widzenia przepisu art. 385¹ § 1 k.c., o ile postanowienia te nie były indywidualnie uzgadniane przez strony i nie dotyczą postanowień określających główne świadczenia stron.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 zd. 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszają jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Zatem, jak wynika z powyższego do uznania postanowienia umownego za klauzulę niedozwoloną inaczej abuzywną, oprócz przesłanki braku indywidualnego uzgodnienia postanowień umownych, spełniony musi być warunek ukształtowania praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami czyli godzący w równowagę stron i przez to rażąco naruszający interes konsumenta czyniąc jego pozycję, w sposób niesprawiedliwy niekorzystną w stosunku do kontrahenta.

Jakkolwiek spełniona została przesłanka braku indywidualnych negocjacji co do postanowienia umowy określającego wysokości opłaty administracyjnej i opłaty przygotowawczej, które to postanowienia nie dotyczą świadczenia głównego, to niemniej w kontekście powołanego wyżej przepisu nie można zgodzić się z zarzutem, że zapisy dotyczące powyższych opłat były sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszały interes konsumenta.

Przede wszystkim należy zauważyć, że obowiązujące przepisy pozwalają na swobodne kształtowanie umów w ramach bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa i zasad współżycia społecznego. Nie ulega wątpliwości, że dozwolone jest pobieranie przez pożyczkodawcę opłat i prowizji w związku z udzieleniem pożyczki, niezależnie od przewidzianych w umowie odsetek kapitałowych (a te w umowie nie zostały przewidziane), o takich kosztach kredytu/pożyczki mowa jest wprost w ustawie z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim. Od dnia 11 marca 2016r. wprowadzono do niej przepis art. 36a ograniczający maksymalną wysokość tzw. pozaodsetkowych kosztów kredytu/pożyczki w przypadku zawierania umowy z konsumentem.

Przepis art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim, który ma zastosowanie w przedmiotowej sprawie wprowadza sposób obliczenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, obliczanych według podanego przez ustawodawcę wzoru odnoszącego się do całkowitej kwoty kredytu, okresu spłaty wyrażonej w dniach i liczby dni w roku.

Stosując podany w ustawie wzór, przy przyjęciu okresu 737 dni spłaty i 365 dni w roku, maksymalna wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu to kwota 2.567 zł. czyli mieszcząca się w kwocie jaką zastosował pożyczkodawca.

W niniejszym stanie faktycznym przewidziane przez pożyczkodawcę opłaty mieszczą się w ramach przewidzianej przez ustawodawcę maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów pożyczki a w ocenie sądu brak jest podstaw do negatywnej oceny jej wysokości z punktu widzenia zasad współżycia społecznego. Z definicji tego elementu umowy jakimi są opłaty przygotowawcza i administracyjna wynika, iż są one wynagrodzeniem z tytułu zawarcia umowy i wynagrodzeniem za udzielenie pożyczki, mają więc na celu nie tylko pokrycie kosztów czynności związanych z zawarciem umowy ale też mają rekompensować inne czynniki związane z udzieleniem pożyczki takie jak obsługa umowy, rekompensata ryzyka związanego z zawarciem umowy, wynagrodzenie za udostępnienie kapitału pożyczki. Brak jest podstaw do przyjęcia, iż postanowienia dotyczące wysokości opłat mają na celu wyzysk i nierówne traktowanie kontrahenta - konsumenta. Na uwadze należy mieć także, że umowa została zawarta na okres 24 miesięcy, nie była to więc pożyczka krótkoterminowa, tym bardziej uzasadniona jest konieczność zabezpieczenia interesów pożyczkodawcy.

Nie bez znaczenia jest fakt, że mimo, iż sama wysokość opłat nie była indywidualnie uzgadniana przez strony, to jednak pozwany musiał mieć pełną świadomość konieczności poniesienia wyższych niż np. w przypadku pożyczki bankowej, kosztów pozaodsetkowych.

Pozwany mógł z łatwością zapoznać się w momencie zawarcia umowy z jej warunkami. Warunki pożyczki zostały przedstawione w sposób czytelny, w samym dokumencie umowy i druku harmonogramu spłaty wyraźnie wskazano na to jaka jest wysokość poszczególnych opłat dodatkowych i jaką kwotę będzie musiał zapłacić pozwany za udzielenie pożyczki. Nie ma też żadnych podstaw do przyjęcia, że kontrahent konsumenta miał przewagę i w jakiś sposób tę pozycję kosztem konsumenta wykorzystał, decyzja pozwanego o zawarciu umowy była świadoma i dobrowolna.

Resumując sąd nie znajduje podstaw do uznania postanowień o wysokości pozaodsetkowych kosztów pożyczki za niedozwoloną klauzulę umowną i automatycznie unieważnienia tej części umowy pożyczki, co oznacza, że pozwany jest zobowiązany do zapłaty nie tylko kapitału pożyczki ale też kosztów pozaodsetkowych – opłat przygotowawczej i administracyjnej przy uwzględnieniu oczywiście już dokonanej spłaty.

Już wskazano wyżej, iż nie potwierdziły się pozostałe zarzuty sprzeciwu, roszczenie jest jasno określone i jest wymagalne co wynika z oświadczenia powoda o wypowiedzeniu umowy, o którym pozwany został poinformowany. Prawdłowo został przez powoda określony termin, od którego domagał się zasądzenia odsetek.

Odnosnie kosztów procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty te składają się wynagrodzenie pełnomocnika 900 zł., opłata od pozwu 91 zł. i opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

Sędzia

ZARZĄDZENIE

1/ (...)

2/ (...)

3/ (...)

(...)

Sędzia.